

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za izposojnino celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Glose.

67.
Prijatelj, pred politiko
prav resno te svarim:
kdo ljudstvo kdaj svaril je zmot,
— zavpili so: na pranger z njim!

68.
To največja je uganka,
česa da nam najbolj manjka;
česa imamo preveč,
povedati ni težka reč...

69.
Na jugu kličejo: Edinost!
na severu glasi se: Sloga!
na jugu in na severu
— nihče ne uboga!...

70.
V Trstu mislijo,
da bila bi pravica zmota,
če se razumeta
zločinec in porota.

71.
Pri nas zdaj take
imamo junake,
ki se pripravijo
le za — napake.

72.
Navada taka je pri nas,
ko stavbo narodno gradimo,
da mnogo zakrivimo vsi —
potem pa — enega dolžimo.

igre. — Ti pogoji, ki jih stavi deželni odbor
so tako važni, da se nam zdi neumestno, da
bi sklepali o njih sam odbor Dramatičnega
društva, treba bi bilo, da se posvetuje o za-
devi občni zbor!

Kolportaža z vstopnicami za ljudski oder.
Iz občinstva se nam poroča: Kadar hoče kdo
posetiti kako javno prireditve si preskrbi
vstopnico. Kogar dotična stvar zanima, bo že
poskrbel, da izve, kje dobi vstopnico. Kleri-
kalci pa ne zaupajo svojim ljudem toliko, da
bi se iz lasnega interesa zanimali za svoje pri-
reditve, eni obiskujejo iste na povelje svojih
predstavljencev, da pa napolnijo svoje hiše
poslužujejo se nič kaj častne kolportaje, da
prodajajo in ponujajo vstopnice kakor Koče-
varji po javnih lokalih. Tako je podajala več-
raj neka star ženska vstopnice k predstavi v
Ljudski dom po mestu. Res žalostno, ako se
morajo klerikalci posluževati takih sredstev,
da napolnijo svoje hiše! Prav nič ni častno
za njih kulturno zavest.

Enoletna vojaška služba in trgovske šole.
Načrto ministristvo je izdalo z ozirom na pra-
vico do enoletnega prostovoljstva absolven-
tov trgovskih šol naslednjo važno odredbo:
Spričevala, ki jih dobe absolventi državnih, ali
pa zasebnih s pravico javnosti višjih trgovskih
šol (trgovskih akademij), kakor tudi absolven-
tje trgovske sekcije trgovske in nautične šole
v Trstu, se morajo označiti z nadpisom **odhod-**
na spričevala ne pa zrelotna. Ta odredba je
velike važnosti za absolvente trgovskih šol, ki
se hočejo posluževati pravice enoletnega pro-
stovoljstva na državne stroške. Dokaz uspo-
sobljenosti za enoletno vojaško službo dajo le
zrelotna spričevala srednjih šol; odhodna
spričevala pa dajo dokaz usposobljenosti za
enoletno službo na državne stroške le taktar,
ako dobi absolvent odliko. Vsled te odredbe je

XXVIII.

V Verigovcu.

Zdravljenje Ognjanova je uspešno napre-
dovalo, dasiravno ne tako urno, kakor je stric
Marin napovedal. Njegova gostoljubna rodbina
si je prizadevala na vse mogoče načine ustre-
či bolniku ter olajšati mu njegove muke. Sam
stric Marin ga je zdravil — on je bil v tem
nekoliko večak — baba Mariniča pa si je pri-
zadevala, da je pokazala svojo kuharsko umet-
nost. Nastavili so sod z belim, srednjegorskim
vinom in vsako jutro se je premetovala na
dvorišču karina kakor se je premetovala na
dvoršču kakega kmetja brez glave, da je potem
odišla mizo Ognjanova, ki je sedel sam, ker je
bil upravljen adventni post.

Ognjanov obkolen s takšno prisrčno po-
zornostjo in s skrbjo v tej bolgarski domačiji,
je prebil tako tri tedne ter se počutil dan za
dnevom bolje. Mučila ga je samo nestrpljivost,
da bi poizvedel čim poprej, kaj se godi v Beli
Cerkvi z Rado, s prijatelji in s rečjo, od kate-
re so ga odrinile nesrečne okoliščine. Prosil
je strica Marina, naj pošlje tje nekoga na po-
izvedbo, toda stric Marin se ni strinjal s tem.
»Ne, jaz ne pošljem nikogar, marveč poj-
dem čez eden teden sam, da si preskrbim eno
pa drugo za praznike. Do tega časa imej po-
trpljenje, sinko... Bodi samo miren, da čim
poprej odzdraviš. Bog je milostljiv.«
»Nu, do druge nedeje pojdem lahko sam.«
»Ali če te tja pustim, to je drugo vpraša-
nje. Jaz sem tvoj zdravnik, mene mogoče vpra-
šati, omeni kmet z ljubeznivo strogostjo.
»Rad bi obvestil Rado o tem, da sem še
živ.«
»Daskalica ve, da živiš, kakor hitro se
ne nahajaš v turški rokavi.«
In Ognjanov se je vdal.

Protislovanski veter v Rusiji.

Časopisje je zadnje čase prineslo nekoliko
slučajev o protislovanski smeri, ki se pojavlja
v višjih in vladnih ruskih krogih. Začelo se je
n. pr. gibanje proti sokolstvu, ki je položilo po
ruskih mestih šele svoje prve temelje. Šlo je
za to, da postane sokolski telovadni sistem ru-
ski vojaški telovadni sistem. Višji krogi so si-
cer skrbeli dolgo za to, da bi car ne bil zado-
voljen s tem, toda car je bil zadovoljen. Sedaj
pa je zavel drug veter. Nacionalisti, ki so v
vznešenih besedah povdarjali po slovanskih
shodih svoje slovanstvo, doma pa glasovali za
predloge, ki so bili naperjeni proti Poljakom,
so udarili sedaj odločno na protislovanske stru-
ne. Sokolom se je odpovedala znižana vožnja
za sokolski zlet, o vseslovanski razstavi ni več
govora, listi, ki povdarjajo slovansko misel, so
konfiscirani, slovanska društva se ne smejo
ganiti in tudi vseslovanski shod za občno
zdravje je odpovedan — ne zaradi praškega
sokolskega zleta — kakor se je reklo, — am-
pak zaradi tega, ker veje nad višjimi glavami
močan protislovanski veter.

Vzrok tej izpremembi leži v raznih nem-
ško-ruskih in avstrijsko - ruskih zbliževanjih.
Pred vsem seveda Nemčija potrebuje zase
protislovansko — slovansko Rusijo. Glasovanje
zaradi kolinske gubernije je vlado razjezilo.
Vladna predloga je padla, cel svet, ki ima v
sebi še kaj smisla za pravičnost se je veselil,
vlada pa je mislila, da je glasovanje tako izpad-
lo vsled slovanskega gibanja, zato se je po-
stavila proti takemu slovanskemu gibanju, ki
stoji na stališču: vsakemu svoje.

Nasprotno vlada podpira kolonizacijo
Nemcev in posl. Berazovski je pred kratkim
interpeliral vlado, zakaj je prepustila v neki
guberniji celih 700.000 desatin nemškimi kolo-
nistom. Seveda vlada se na vse to ne ozira.
Kokovcev je rekel: Naša pot gre čez Vyborg
(Finsko), tam hočemo postaviti svojo silo in če
je treba gremo naprej z razlaševanjem (s tem
da se posestniku po sili vzame in prodaja pose-
stvo). Taka so pota sedanje ruske politike.
Čehoslovani (ruski čehoslovanski list) piše:
Pri sedanjih vilitvah skušajo napredne stranke
ustvariti zmerno napredno skupino (blok); ki
bi združila vse napredne elemente. Sliši se, da
ima ta misel mnogo pripadnikov in tak blok
bi bil dober nasprotnik sedanji desnici, v ka-
teri igraje nacionalisti prvo ulogo. Oktobristi
pridejo najbrže na tretje mesto, drugo pa se
pridruži levici. Tak je položaj sedaj.

Ženska volilna pravica.

Ženski shod za žensko volilno pravico na
Dunaju je dal zadnji čas priliko, da se je pi-
salo in govorilo o ženski volilni pravici. O
tem vprašanju so mnenja zelo različna, res-
nica pa je, da se danes družba in tudi one po-
litične stranke, ki bi bile z žensko volilno pra-
vico oškodovane — to so napredne stranke
v deželah, kjer ima na ženstvo močen vpliv
klerikalizem — ne stavijo proti zahtevam žen.
V tem oziru velja ono stališče, ki so ga zav-
zele Čehinje, češ da se ni treba zaradi žensk
bati klerikalizma, ker bodo z žensko volilno
pravico ženske in stranke primorane, da ust-
varijo in izpopolnijo žen. organizacijo in da se
pobrigajo za višjo splošno in politično izobraz-
bo žen. Vprašanje, ki je danes na Angleškem
vsled nastopov sufragetk tako kričeče, postaja

tudi pri nas važno in ga ne smemo preiti ka-
kor brezpomemben ženski prepir. Ministrski
predsednik Stürgkh, ki je sprejel deputacijo
žen v parlamentu, je sicer izjavil, da se takoj
ženskim zahtevam ne bo ugodilo, toda tako
je bilo pač z vsako »zahtevo«. Mnoge parla-
mentarne stranke bodo morale podpirati za-
hteve žen, ker imajo (kakor n. pr. na Češkem)
v svoji organizaciji tudi močno in delavno
žensko organizacijo, ki bo zahtevala, da se
stranka postavi za žensko volilno pravico. V
tem oziru tako važen oklic čeških žen, ki so ga
podale na poslance in ljudstvo.

Oklic se glasi:

Češki poslanci, češko ljudstvo!

Brez bistvenega prednaznanila raznesla se
je po časopisju vest, o stališču vlade napram
volilni pravici žen v češkem kraljestvu.

In vendar je segla avstrijska vlada na del
narodnih pravic, iztegnila je roko, da zlomi
dosedanjo enakopravnost hčera te domovine
z njenimi sinovi — enakopravnost, katera po-
stavlja naše kraljestvo na čelo najnaprednejših
svetovnih dežel!

Navajeni smo že, da nima dunajska vlada
nikakega razumevanja za kulturno višino če-
škega naroda, in da tudi češke žene najbrže
ceni in obsoja po inteligenci klerikalnih, v raz-
voju zaostalih alpskih dežel, da nima niti smi-
sla za duha časa.

Drugeče bi se ne mogla posluževati proti
enakopravnosti žena tako zastarelih razlogov.

Res je: žene nimajo dolžnosti, da bi zase-
dale v javnih uradih — kakor pravi vlada —
imajo pa dolžnosti biti varuhinje otrok in njih
vzgojiteljice, vidijo v teh dolžnostih tudi važne
pravice in pač ni krivda žena, da dela zakon
ženam take krivice, da jih ni pripuščal dose-
daj k javnim uradom.

Na to krivico polaga vlada novo krivico
in hoče, da naj postane to zakon s pomočjo na-
ših poslancev.

In zato se ne obračamo danes k avstrijski
vladi. Kličemo k svojim poslancem v deželnem
zboru češkega kraljestva, brez razločka kurij,
iz katerih so izšli:

Branite in ubranite dosedanje, dasi dose-
daj bolj teoretično enakopravnost čeških žen,
branite jo kot zapuščino iz absolutističnih dob,
cenjeno šele v današnji dobi, katera cvete je
pod vlado prave svobode, branite jo, da očvr-
stite svoje vrste v podporo svojih rok in glav,
ki omahujejo v dolgih bojih.

Ako ne ubranite danes pri slabih razlogih
vlade, bomo jo morali pridobivati po deset-
letjih po izgubi dragocenih narodnih močij z
novimi težkimi boji.

Kličemo s povdankom in čakamo z zaupa-
njem, ker še verujemo, da bode sledilo besed-
dan in obljubam češkega moža tudi odločno
dejanje!

V Pragi 14. sušca 1912.

Odbor za volilno pravico žen. Osrednji iz-
vrševalni odbor nar. soc. žen. Ženska organi-
zacija nar. str. svobodomiseln. Češka napred-
na stranka. Žene češkoslov. soc. demokracije.
Prof. T. G. Massaryk. Pisateljica Vilma Seid-
lova-Sokolova za žene državnopravno napred-
ne stranke.

Med klerikalne »alpske dežele« so prište-
te tudi slovenske zemlje. V resnici pri nas še
ni ženstvo na isti visoki stopinji, kakor na Če-
škem, Danskem, Finskem, ali tudi na jugu: na
Srbskem in Bolgarskem. Značilno je, da so slo-
vanske vzhodne dežele v tem oziru pred za-

padnimi. Poglejte n. pr. kako ulogo igra ruska
žena v politiki in v literaturi.

Vendar se tudi pri nas na jugu giblje. Hr-
vaticne na Reki so osnovale novo mlado orga-
nizacijo. Doslej je avstrijsko ženstvo pri svo-
jih skupnih nastopih pogrešalo Dalmatink. U-
pati je, da se tudi tam kmalu obrne na boljše.

Pri nas — no, pri nas se giblje, pa ne pre-
več. Te izpremembe in zahteve, o katerih sli-
šimo danes, so posledica gospodarskega raz-
voja zadnje dobe. Danes je mnogo več žensk
samostojnih, nego n. pr. pred dvajsetimi leti.
Koliko inteligentnih mladih trgovk imamo, ko-
liko obrtnic, Poleg tega učiteljice, kontoristke,
uradnice! Kako se je pomnožilo število delavk!
Meščanska hči, ki je pred 20 leti še skriva-
la za domačimi vrati in je bila odvisna od oče-
ta, dokler se ni poročila — danes neče biti več
doma, hoče delati, biti samostojna. Število žen-
skih delavnih in izučenihi moči narašča, zato je
treba misliti na prihodnost. Konkurenca žene
in moža se kaže na vseh poljih, zato je treba
izpremeniti mnenje in v javnem življenju.

Žensko gibanje torej ni kaprica, to je da-
nes socialno javno vprašanje. Zato je čas, da
tudi Slovenke premišljajo o tem.

Parlamentarno.

Včeraj je poslanska zbornica končala prvo čitanje
brambne predloge. K besedi prideta danes le še glavna
govornika in sicer pro govornik nemški nacionalec
Kraft in kontra govornik Choc. Nato se predloga od-
kaže odseku. Ali se snide brambni odsek že pred Veli-
ko nočjo k zborovanju je še dvomljivo, ako se pa sni-
de tedaj postavi samo brambno predlogo na dnevni red.
Koncem seje je odgovarjal naučni minister Hussarek na
nemške interpelacije glede zloglasnega lex Kolisko, ka-
tero hočejo Nemci na vsak način izsiliti, da bi mogli
na ta način udušiti češko solstvo na Dunaju in v Nižji
Avstriji. Povedal je Nemcem prav naravnost, da je sta-
lišče vlade, ki ne more predložiti tega zakona sankcij
popolnoma pravilno, ker bi vlada na a način očividno
kršila § 6. državnega ljudskooslovskega zakona. — V
nemških krogih se sodi o vladnem odgovoru skrajno
nejevoljno in se splošno obsoja in obžaluje, da se vlada
drži v tem vprašanju tako ozkosrčno zakonsk. besedila.
Tudi po tem odgovoru bo Nationalverband posvečal lex
Kolisko največjo pažnjo ter poiskal način, da vendar-
le doseže sankcijo zakona. — V poslanski zbornici se je
sešla in ustanovila svobodna učiteljska zveza, kateri pri-
padajo vsi ljudskooslovske poslanci naprednega prepri-
čanja brez ozira narodnosti. Svobodna učiteljska zve-
za si je vzela kot najvažnejšo točko svojega programa
skupne in najodločnejše nastope za doseg učiteljskih
zahtev. Predsednikom zveze je bil izvoljen češki uči-
telj Alojzij Konečný, član češke napredne ljudske stran-
ke, tajnikom pa nemški nacionalec nadučitelj Hedra.

Angleška.

Gospodarski krizi, ki je na Angleškem nastala
vsled generalnega štrajka, pridružila se je še politička.
Konzervativci so se namreč oficijelno izrekli proti pre-
logi o minimalni mezdi in v njih imenu bo predlagal
Balfour odklonjenje predloge. Delavska stranka vstraja
najodločnejše pri predlogi in zahteva še nadaljnjih do-
datkov, ki naj popolnijo vladno predlogo. Vsled tega je
parlamentarna kakor tudi vladna kriza neizogibna, zla-
sti, ako se del Ircev pridruži konservativcem, kar bi
provzročilo padec sedanjega kabineta. Balfour je prevzel
vodstvo konservativcev v boju proti vladni predlogi.

DNEVNI PREGLED.

Slovensko gledališče. Deželni odbor je
sklenil, da odda gledališko poslopje za letoš
še dramatičnemu društvu. Stavi pa ob enem
pogoje, ki jih je obetal že naprej namreč inge-
renco na imenovanje ravnatelja in pa reper-
toir. Klasična je pa pripomba: Ako bi se dru-
štvo drznilo vprizoriti kako igro proti volji
deželnega odbora, se gledališče tisti hip in bo-
disj tudi sredi sezone zapre. — V kontrolo po-
stavi posebnega cenzorja, ki bo cenzuriral

jaz vržem kobili še nekaj sena», reče starej-
ši izmed nju ter vstane.

»Toda saj jaz poznam tega Verigovčana!
Saj je to Nenko, strica Ivanova sin!« reče ra-
dostno Ognjanov.

Verigovo, vas na drugi strani Srednje
Gore, je bila tudi znana Ognjanovu.

Nenko se približa h konju ter se nagne,
da bi zajel sena iz vreče. V tem hipu se mu pri-
bliža Ognjanov iz grmovja ter de:

»Dober večer, baj Nenčo!« Nenko se pre-
strašen zravna.

»Kdo si?«

»Ali me ne poznaš, baj Nenčo?«

Slab zar ognja osvetli Ognjanovo lice.

»To si ti, daskal?« Pojdi, pojdi, naši ljud-
je so tukaj... Našel Cvetan, baj Dojčin... Za
zlodja, saj si mrzel kakor led, ves otrpel...«
je govoril kmet, vlekoč Ognjanova s seboj k
ognju.

»Cvetan, naloži več drv, da bo dobro go-
relo... Treba nam je osušiti in ogreti nekega
kristjana... Ali ga poznaš?«

»Daskal! zakliče vesel mladenič, kje si se
ti vzpel?« na kar je pripravil nekoliko suhega
protja, da se je Ognjanov nanj vsedel.

»Bog te živi in ti daj zdravje, Cvetan!«

»S kroglo so te zadeli, ti lopovi«, zprego-
vori Nenčo jezno, »toda hvala Bogu da ne ne-
varno.«

»Zlodja!«

»Stric Dojčin, vstani, imamo gosta!« s te-
mi besedami sprehodi, ali bolje rečeno strga
Nenko deda iz spanja.

Kmalu je plapolal velik ogenj pred njimi.
Oglarji so sočutno gledali na obledelo lice Og-
njanovo, kateri jim je pripovedoval s krat-
kimi besedami, kaj se mu je pripetilo. Kmalu
je začutil blagodarni učinek ognja. Otrpli udci

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvobo-
ditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski.
(Dalje.)

Nočni mrak je naraščal čimdalje huje.
Ognjanov je hotel dospeti v vas Ovčero, ka-
tere pa ni videl. Kmalu je zapazil, da je za-
blodil; znašel se je v nepoznani goščavi. V
zmešnjavi je obstal in poslušal. Bil je že v
Srednji Gori, človeški glasovi so mu dohajali
na ušesa. Domišljeval si je, da v tej nočni do-
bi zamorejo to biti samo oglarji. Sedaj se je
tudi spomnil redekastega plamenčka, ki ga je
bil zagledal od daleč. Toda kdo so oni? Bol-
gari ali Turki? Zablodil je bil ves premislil
in onemogel. Ako so kristjanje, je smel pričako-
vati, da se ga usmilijo. Stopil je nekoliko vi-
šje in zopet je zagledal ono ognjišče, a to že
bovsem blizu. Nameril je korake naravnost
proti njemu. Skozi veje je bilo moči razločno
videti obrise človeških postav, sedečih okrog
ognja in Ognjanov je vjel nekoliko bolgarskih
besed. Kako se hoče pokazati? Bil je krvav.
Njegov prihod je lahko mogel nakloniti k begu
te Bolgare, ali pa imeti zanj še hujske nasle-
dke. Bili so trije; eden izmed njih je bil zavrit;
druga dva sta nekaj pomenkovala kraj tleče-
ga ognja. Nekoliko na strani je konj, pokrit
s preprogo, hrustal seno. Ognjanov je napel
ušesa.

»Naloži še drv in ne govori sam s seboj...«

vojno ministrstvo odredilo, da se vojaška uprava oziroma te določbe!

Promocija. V sredo dne 27. t. m. bo promoviran v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča za doktorja vsega zdravilstva g. abs. med. Viktor Breskvar, sin občesposlovanega vodje Blasnikeve tiskarne g. Svitoslava Breskvarja.

Česke žene pripravljajo akcijo, da naprosijo vse česke narodne stranke, naj ne postavljajo nobenih kandidatov na izpraznjeni mandat dr. Skardovi za deželni zbor, ker mislijo kandidirati na njegovo mesto učiteljico geo. M. Tuma in tako demonstrirati za volilno pravico v državni zbor. V koliko se bodo sprijaznile s to idejo ostale stranke, ni znano, narodno-socialna stranka bi temu ne nasprotovala, glavno besedo imajo v tem oziru seveda mladočeti, ker je bil ta mandat dosedaj v njihovih rokah, kakor poroča »České Slovo«.

Vprašanje narodnosti v češki soc. demokraciji. Zaradi glasovanja tržaških soc. demokratov v vprašanju podpor šolskim družbam se je razvnela pri nas važna debata v soc. demokratskih vrstah, ali lahko glasuje soc. demokrat za obrambno šolsko društvo. To vprašanje se je že dolgo reševalo tudi na Češkem, kjer je jezikovno vprašanje privedlo do tega, da so se soc. demokrati razdelili v avtonomiste in centraliste. Pri tem je postalo važno vprašanje, ali je lahko češki delavec soc. demokrat avtonomist član narodnih šolskih in obrambnih društev. V zadnjem času je postajalo to vprašanje čim dalje bolj napeto. »Český Denník« piše o tem: Češka socialna demokracija je bila prisiljena ne vsled pritiska od zgoraj, ampak vsled pritiska najširših mas, torej z voljo ljudstva, da bi boj za skorjo kruha ne oddaljevala od boja za narodno eksistenco, za kos pravice češkega jezika. Zato bo češka soc. demokracija s tem pritiskom mas potlačena med vrste narodnih organizacij, kajti ljudske mase morajo same spoznati, da češke obrambne organizacije niso bojovne, napadalne naprave, ampak le obramba, in da niso »meščani«, oni, ki jim nosi ta obramba in to delo največ dobička, ampak najširše vrste ljudstva, mali češki človek, v prvi vrsti češki delavec kajti češki delavci so to, ki po veliki večini tvorijo prebivalstvo čeških manjšin in katerih deca polni češke manjšinske šole; ki jih ustanavljajo in vzdržujejo narodne šolske in obrambne družbe. Velja tudi za nas!

Pomiloščenje maloruskih dijakov. Ministrski predsednik grof Stürgkh je sporočil maloruskim drž. poslancem, da je vlada izposlovala pomiloščenje maloruskih dijakov, ki so bili obsojeni radi velikih izgredov na lvojskem vseučilišču. Le pet dijakov, ki jim je bilo tekom obravnave dokazano, da so aranžirali nemire, bo moralo prestopiti svojo kazen, toda brez vsakih pravnih posledic. Kakor znano, so stali pred sodiščem sto in trije rusinski dijaki, ter se je obravnava splošno imenovala proces sto in treh. V političnih krogih se sodi, da je to pomiloščenje političnega pomena. Malorusi so namreč opetovano izjavljali, da je vsak dogovor med njimi in vlado toliko časa nemogoč, dokler se ne pomilosti obsojenega dijaštva. Ministrski predsednik grof Stürgkh pa potrebuje sedaj kvalificirane večine, ter se misli s pomiloščenjem prikupiti maloruski državnozborni delegaciji. Stürgkh je vedno le mešetar, na podlagi svojih mešetarij si hoče zagotoviti večino in svoj obstanek.

Ogrska amortizacijska banka, kateri je stal na čelu državni poslanec Szivak, ki se je ustretil v železniškem vozu, izkazuje izgubo v znesku 2 in pol milijona kron. Denarne vloge so se v zadnjem času znižale od 16 milijona na 600.000 kron.

Čestitke mrtvih. Zagrebški uradni list objavlja čestitke, ki jih je dobil hrvaški ban Cuvaj povodom svojega imenovanja na tajnim svetnikom, med temi čestitkami se pa nahajata tudi čestitka patriarha Brankoviča, ki je pa slučajno že pred leti umrl! Zato ni čuda, da vzbujata čestitka iz drugega sveta splošen smeh, ker dokazuje, da Cuvajevo imenovanje ni vzbudilo veselja na tem, ampak na drugem svetu!

Mohamedanska ozkosrčnost. Kako se Mohamedanci drže svojih verskih načel, ki segajo tudi v privatno življenje, kaže slučaj, ki se je nedavno zgodil v Bosanskem Brodu. O tem »strašnem dogodku« piše z veliko žalostjo glasilo bosanskih mohamedancev »Zemane«: Te dni se je mudil na trgu v Bosanskem Brodu gledalec grozen prizor. Znani Hasib Birnidžija je odvedel iz svoje hiše svojo najmlajšo ženo v čisto moderni evropski obleki, sprehajal se je z njo roko v roki po trgu, a na to

odšel z njo v gostilno na pivo. Mohamedansko prebivalstvo je bilo skrajno razburjeno, hotelo je napasti modernega Turka, da se jim je moral skriti, Mohamedansko duhovno sodišče ga je pozvalo na odgovor, a ga je moral oprostiti, ker ne pozna zakonik nikakih kazni za take zločince. Iz tega se razvidi, kako ozkosrčni nazorji vladajo še med Mohamedanci.

Samomor v brzovlaku. Alojzij Erker iz Srednje vasi pri Kočevju si je v kupeju tržaškega brzovlaka bolniške železnice pred Celovcem prerežal z britvijo vrat. Težko ranjenega so prepeljali v celovško bolnico.

61 let v bolnišnici. V dunajski bolnišnici Filadelfija je umrla te dni nek 87 let stara žena, ki je prebivala v isti bolnišnici 61 let. Kot 26 letno ženo so jo pripeljali v bolnišnico, ker je po kozah, na katerih je obolela izgubila popolnoma spomin.

Obsojen aristokratski duhovnik. Iz Londona se poroča, da je bil radi homoseksualnosti obsojen pred sodiščem v Leedsu na deset let težke ječe katoliški duhovnik knez Ferdinand Louis de Braganza, ki je stari stric pregnanega portugalskega kralja Manuela.

Kinematograf »Ideals«. Spored za soboto 23., nedeljo 24. in ponedeljek 25. marca 1912: 1. Pogled v zavod za nagačenje živali. (naraven posnetek). 2. Bitka. (Velikanska ameriška vojna slika. Učinkovitost.) 3. Morje zamorec. (Velekomično. Igra Prince.) 4. Vampirski plesalka. (Artistska drama. — Senzacijski film Nordiskfilm Co. — Samo zvečer.) 5. Fric gre v Tripolis. (Komična učinkovitost. Najboljša dosedaj znanih Fricovih slik.) — Spored za torek dne 26., sredo 27. in četrtek 28. marca: 1. Indokina. (Naraven posnetek. Samo popoldan.) 2. Zračna. (Trikifilm. — Samo popoldan.) 3. Otok Marken. (Kolorirana potovalna slika.) 4. Kdor ne pride v pravem času. (Komično.) 5. Prijeten vlomilec. (Velekomično.) 6. Braziljanske živali. (Naraven posnetek.) 7. Grobnica živega. (Učinkovita drama. Samo zvečer.) 8. Zigotto in premeteni Janko. (Velekomično.) V petek, dne 29. marca 1912: Specialni večer z izbranim sporedom; posebno se mora omeniti: »Močnejši od smrti« (Drama v barvah.) V soboto, dne 30. marca do 1. aprila 1912: »Smrtna ladja« pri vseh predstavah. Pripravlja se učinkovit Aste Nielsen: »Uboga Jenny«.

Idrija.

Avtomobilno zvezo med Idrijo in Logatcem bomo imeli odslej tudi redno vsako nedeljo in vsak praznik, ker ima lastnik Valentin Lapajne sedaj na razpolago dva avtomobila in dva šoferja. Ob nedeljah in praznikih bo odhajal iz Idrije točno ob 12. uri popoldne, vračal se bo pa v Idrijo ob 4. uri popoldne. S tem je potujočemu občinstvu gotovo ustrezno.

Deželni odbor je dne 15. t. m. poslal v Idrijo svojega stavbnega izvedenca, da si je ogledal prostor pri Moravcu, kjer namerava občina zgraditi novo mestno klavnico. Ali ostane samoti pri ogledu?

Popraviti je v naši notici v št. 81., da se je vršil večer v uradniškem kazinu, ne pa v uradniškem konzumu, ki ga v Idriji ni in ne bo.

PROSVETA.

Slovensko deželno gledališče.

Netopir. Sinoči je drugič nastopila ga. Polakova kot gost in seveda zopet pred razprodano hišo. Ga. Polakova je umetnica, ki je ohranila še svo svojo svežost na odru, njen glas pa je pridobil na finesah. Cela predstava je bila harmonična in moramo reči, da so se v nji našli v skupnem uspehu naše najboljšie operetne sile. V zadnjem dejanju je sicer par bolj cirkuških dvotipov — ampak smeja je polna hiša, in tega menda še edino želi naše občinstvo. Zato Netopir zopet in zopet polni hišo. In če pride to ali ono ravnateljstvo treba se bo zopet in zopet zateči k opereti, ki vabi in to je za kaso glavno.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes v soboto gostuje v opereti »Netopir« (za lože par), gospe Irma Polakova zadnjič. Gospa Polakova poje danes vložko »Ljubavna pjesma«, ki jo je zložil ravnatelj Srečko Albini za londonsko premiero svoje opere Baron Trenk. Gostujeta tudi gđ. Hana Vojakova ter g. Drag. Krejljus, člana baleta kr. zemalji, kazališta v Zagrebu ter izvajata v baletnih kostumih troje baletnih plesov. — V nedeljo popoldne ob pol 3. zadnjič v sezoni Parmova opereta »Carličine amonke« pri zelo znižanih cenah (za lože nepar); zvečer ob pol 8. zadnjič v sezoni Milločkerjeva opereta »Dijak prosjake«, v kateri plesata baletne pleske gđ. Vojakova in g. Krejljus. (Predstava za lože nepar) — V ponedeljek pop. »Lumpacil Vagabund« (za lože par), zvečer 32tič »Rokovnjači« (za par abonente 44. predstava.) — V sredo prvič nova opera »Ljubimkanje« Neumannova.

Slovo gospoda Ljubiše Iličiča. Naš priljubljeni operetni tenorist gospod Lj. Iličič zapuša naš oder, da si na Dunaj poišče mesta. Za nedeljo zvečer, 24. t. m. je določen njegov zadnji nastop in sicer v Dijaku prosjaku. Ko je leta 1908 prišel iz Novega Sada v Ljubljano, si je takoj pridobil simpatije vseh, in tekom njegovega dolgega angagementa v Ljubljani se ni mogla kritika nikoli o njem pritoževati. Nasprotno je v vsej dolgi vrsti igranih operet pokazal sijajne zmožnosti in povzdignil našo opereto na visoko umetniško višino. Zajedno z g. Lj. Iličičem odhaja tudi njegova soproga, gospa Desanka Iličičeva. Tudi ona je spravila na oder mnogo zelo ljubezljivih vlog, ki so jo napravile težko pogrešljivo. Tudi v družabnem oziru bomo pogrešali naše umetniške dvo-

vede na tak način, da se pokaže slovenski živeli kot inferioren, naša zemlja pa kot bogata in lepa pokrajina, ki je vredna, da si jo Nemci osvoje.

Bartsch ima jako lep jezik, vidi jasno in opisuje zelo živo; to mu pridobiva čitateljev in prijateljev v nemškem svetu; še večje navdušenje vlada zanj pa na naši narodni meji kjer ga ne časte le kot pisatelja umetnika, ampak tudi kot štajerskega Nemca, bojovníka. Tu intam skuša Bartsch ohraniti nepristranost nasproti Slovincem, toda le na videz, iz vsega se pokaže njegov namen: pokazati zmago nemškega življa nad slovenskim. Da, spozabi se celo tako daleč, da pokaže Slovence kot idijote in perverzne ljudi. Sicer je žalostno za literaturo, ako si mora na tak način delati reklamo, in za pisatelja ni slavno, ako išče na tem polju slave. Seveda take knjige nesejo denar in tudi pisatelj ima kaj od tega.

Kajti svet — in tudi nemški — zahteva kaj »posebnega« in tako je prišel boj dveh narodnosti iz politike v umetnost. Snov je zanimiva in gotovo nudi lahko narodna meja vsakemu pisatelju dovolj gradiva za nova dela, posebnost naša slovenska štajerska meja.

Toda le sosed je sosedu volk in sovražnik in le naši bližnji Nemci ne najdejo o Slovincu nič lepega. To mnenje nosijo v svet renegati, ki jih mrgoli na naši meji; odpadnik najbolj zasramuje lastni rod. Drugače pa o nas sodijo Nemci, ki so nas presodili nepristransko in jim je naša narodna meja bila le lepa pokrajina, ki nudi s svojim ljudstvom pisatelju hvaležne snovi, brez vsakih sovražnih namenov.

Tako je našlo naše Pohorje med Nemci še drugega pisatelja, ki je napisal lep roman iz

jice, saj sta bila poleg prijateljskih družabnikov, vedno vneto za narodne naše potrebe in sta marsikatero narodno prireditev znatno dvignila s svojim sodelovanjem. Zato se bo Ljubljana znala dostojno zahvaliti, kakor je znala ceniti umetnost g. Iličiča in njegove gospe soproge. Nedejski večer naj pokaže, kaj nam je bil g. Iličič in kakšna je naša hvaležnost.

DRUŠTVA.

Politično društvo »Vodnik« v Spodnji Šiški priredi javni ljudski shod dne 23. t. m. v soboto zvečer ob pol 8. uri pri Moharju v Spodnji Šiški. Poročata g. državni poslanec dr. Vladimir Ravnihar in g. deželni poslanec dr. Fran Novak. Samišljeniki udeležite se polnoštevni shoda.

Redni občni zbor pomočniškega zbora gostilničarske zadrage v Ljubljani se bo vršil v torek dne 26. marca 1912 ob 3. uri popoldne v salonu gostilne »pri Leonu« Florjanska ulica št. 6.

Redni občni zbor pomočniške bolniške blagaine gostilničarske zadrage v Ljubljani se vrši dne 26. marca 1912 ob 4. uri popoldne v gostilniškem salonu gospoda Leona Pogachnika v Florjanski ulici št. 6.

Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Mostah ima svoj redni občni zbor v ponedeljek dne 25. marca 1912 ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. Jak. Novaka p. d. pri Trčku v Mostah. Dnevni red: Pozdrav predsednika. Poročilo tajnika. Poročilo blaginjak. Poročilo revizorjev. Volitev odbora. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi lepe, nove pomladanske razglednice. Vabimo C. M. podružnice in slovenske trgovce, da razpečavajo predvsem te razglednice, in le-te naj se uporabljajo za razpošiljanje pomladanskih in velikonočnih pozdravov in drugih voščil. Naročajo se v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. »Narodni dom«. — Gđ. Antonija Potočnik, služkinja pri Sv. Roku ob Sotli je poslala C. M. družbi 1500 rabljenih znamk, 3 kepe stanjola, nekaj starega denarja, 1 K, katero je dobila, »ko so prodali junčka«, njena prijateljica Ana Turnšek je priložila 1 K. Hvala iskrena tej častiti rodoljubni služkinji!

Prostovoljno gasilno društvo v Begunjah, Gorenjsko priredi gledališko predstavo v nedeljo, dne 24. marca 1912 v »Gasilnem domu«. Uprizori se »Domen«, narodna igra s petjem in petih dejanjih.

Sokol v Sošanju vabi tem potom vse prijatelje sokolske misli na svoj redni občni zbor, ki se vrši z običajnim vzporedom na praznik, 25. t. m., ob pol 3. uri pop. v hotelu Avstrijav Sošanju. Prijatelji, pokažite s svojim prihodom na ta občni zbor umevanje iskrenih narodnih težej našega mladega društva.

Družmirje pri Sošanju. Požarni brambi v Družmirju naklonil je cesar velikiudni dar 200 K. Medtem ko bilježimo to veselo vest, prosimo obenem kar najskrenejše prijatelje našega društva, katero tako vrlo in uspešno deluje in si hoče nabaviti še potrebno gasilno orodje, da nam blagohotno priskočijo na pomoč! Za vsak, še tako skromen znesek bo blagim podpornikom iz srca hvaležna: požarna bramba v Družmirju, p. Sošani. Na pomoč!

Slovensko akademsko društvo »Adrija« v Pragi si je izvolilo za XIII. tečaj (letni tečaj) sledeči odbor: Predsednik: Saša Železnikar, pravnik, podpredsednik, Drago Leskovšek, tehnik, tajnik; Rak Janko, medicince, blaginjak; Jek Riko, kom., knjižničar; Fran Marinič, medicince, gospodar; Jože Zerjav, tehnik, časnika; Fran Gaffarin, tehnik, namestnika; Edvard Abram, tehnik in Ognjeslav Perko, tehnik, preglednika; Mirko Unus, pravnik in Fran Tavželj, pravnik.

Umor na ulici.

Najlepša ulica v Pragi je živahna Ferdinandova cesta, ki se v praškem narečju kratkoma imenuje Ferdinandka. Na Ferdinandki je vsak večer od 5. ure naprej najlepša praška promenada, kajti na koncu Ferdinandke stoji ob Vltavi Narodno gledališče. V sredo se je zgodil na Ferdinandki ob času največje promenade grozen slučaj, ki je razburil vse mesto. Okoli 8. zvečer je namreč pribežala na promenade mlada ženska za njo pa mlad možki z nožem v roki. Predno je moglo občinstvo vedeti, kaj se godi, je zabodel mladi človek ženski nož v levo stran vratu, tako, da je takoj padla. Občinstvo je hitelo ranjeni ženski na pomoč, prenesli so jo v vežo in poklicali zdravnika. Toda vsaka pomoč je bila zaman. Mlado dekle je v nekaj minutah izdihnila na mestu. Nastal je seveda takoj velikanski naval ljudstva in policija je tudi zločinca takoj prišla. Da bi ne prišel v roke pravice, se je petnajstkrat zabodel z istim nožem v prsa, toda njegova moč je bila prešla in si ni mogel zadati smrtne rane. Vendar je zelo krvavel in so ga prepeljali v bolnišnico, kjer ga je komisar takoj zasljal. Povedal je, da se imenuje Jaroslav Turek, star 26 let, ona se je imenovala Karolina Kotabova, stara je bila 24 let. Poznala in ljubila sta se že dale časa in sta v zadnjem času skupaj stanovala v Dolgi ulici. On je bil brezposla, zato je morala ona zaslužiti za oba — tako ali tako. Zadnje dni se je potikala po praških ulicah in po sumljivih zakotnih shodiščih — in je iskala zaslužka. On pa je bil zelo ljubosumen. V sredo jo je Turek iskal po vseh zakotnih luknjah in jo je nazadnje našel v krčmi

»pri zlati dvojki«. Med zaljublencema je prišlo takoj v krčmi do ostrega prepira, on ji je očital nezvestobo, ona pa je mu očitala, da mu mora z nezvestobo zaslužiti kruh. Med preprirom sta odšla ven in sta se prepirala tudi na ulicah. Neki železničar je slišal, kako je Turek od nje zahteval denar. Kotabova najbrže ni imela mnogo denarja, ali pa mu ni hotela takoj dati. Tako sta med preprirom prišla na Ferdinandko, kjer je vprico izprehajajoče se množice Turek napadel svojo ljubico in je izvršil svoj grozni čin. — Ta slučaj vzbuja tem večjo pozornost, ker kaže na jasnem dnevu, kako življenje se živi v temnih kotih današnjega velikega mesta, kjer mora pogosto ženska s skritim pouličnim življenjem vzdrževati svojega lenega ljubljena, in se mora prodajati drugim, da dobi zanj denar.

Javen lokal.

(Zgodba izpred sodišča.)

Pri vsaki hiši in tudi na javnih trgih v mestih se nahaja prostor, ki ga spodobni ljudje imenujejo navadno s tisto besedo, ki je ne sme izreči slovenski vojak, ako ga pokliče njegov predstojnik. Bolj olitani ljudje imenujejo oni kraj locus, ali hic. Da pa kdo ne misli da je ta kraj kaj posebnega, se navadno znanuše z dvema ničlami. V spodobni družbi se ga s pravim imenom sploh ne sme nazvati, dasi je pogosto nujno potreben. Navadno se mu daje tuje ime, dasi je povsod domača naprava. Da stvar bolj nobel izgleda, se rado rabi zanj francosko ime, kakor se rado rabi francoske besede tudi za kaj nefrancoskega. Na javnih prostorih nosi navadno kratek naslov »za gospode«, »za dame«, brez vseh drugih opomb. A odločilen trenutek vsak ve, kako in kaj. Zuunanjost nam pogosto kaže, kaj se skriva v notranjosti. Človek bi mislil, da je stvar brez pomena, pa je zelo važna in dela hišnim gospodarjem in raznim uradom pogosto velike sitnosti.

Kaj se človeku pripeti na takem javnem prostoru, kaže sodnijska razprava, ki se je vršila pred graškim sodiščem.

Na nekem trgu v Gradcu stoji tak javen lokal, z dvema posebnima oddelkoma za moške in za ženske. Zgodilo se je, da je nekoč prišel tja nek častnik S. po nujni potrebi. Ker je bil možki oddelke zaseden, mu je oskrbnica dovolila, da je šel v ženski oddelke. Med tem pride gospa E. F. po nesrečnem naključju tudi v ženski oddelke in se zelo razjezi nad oskrbnico, da dovoljuje možkim prihajati v ženski oddelke, češ da se je to že večkrat zgodilo. Oskrbnica se je opravičevala, da je bil zadnjič tam gospod »S.« in da se ne da pomagati. Gospa E. F. pa je rekla: Gospod S. ali pa čestni pometač, meni je vseeno. Med tem stopi gospod častnik pred njo in pravi: Ali ste huda moja gospodična. Gospa pa je jezno odgovorila: Z vami ne govorim, ampak z oskrbnico. Na to je baje častnik začel nov stavak z »Ljubo dete«, da bi jo potolažil. Ona pa ga je zavrnila, da ni ljubo dete, niti gospodična, ampak gospa doktorja Fuchs. Častnik se je na to baje opravičil in je hotel oditi, toda gospa mu je stala na poti in tako je prišlo do besedi. Gospa mu je rekla, naj gre pri ženskem oddelku ven, on pa je rekel, da jo pusti aretirati, gospa je rekla, da se vede zato tako predrzno, ker je oficir, on pa ji je baje rekel, da se vede kakor vlačuga. Gospa je zahtevala ime in častnik ga je povedal. Ona je na vse še navrgla svoj plui, častnik je odšel — in scene je bilo konec. Gospa je doma vse to potolažila svojemu možu, mož pa je pisal na vojaško oblast, kjer je v pismu rabil sramotilne izraze proti častniku. Častnik je proti njemu in njegovi ženi vložil tožbo, in graško sodišče je obsojilo dr. Fuchsa na pet dni zapora in na 100 K kazni zaradi žaljivega pisma, gospo je pa osvobodilo.

»Tagespost« je prinesla obširno poročilo o razpravi, ki v mnogem spominja na par slučajev iz preteklega leta, ko je bilo par tožb proti častnikom pred ljubljanskim sodiščem in so bili vedno drugi obsojeni (slučaj v kupeju gorenjske železnice in dogodek z damami v Selenburgovi ulici).

Prijatelji in sovražniki naše lepe domovine.

Sovražno postopanje avstrijskih Nemcev proti slovenskemu življu je vsem dobro znano. Na vsak način nas hočejo poniževati, zatirati, potujčiti ali sploh ugonobiti. Diši jim naša lepa zemlja. Ker dosedanja metoda ni imela zaželenih uspehov, so poiskali novih poti.

Potujočevalnim namenom naj bi služila tudi beletristika; kajti pod naslovom lepe literature se da marsikaj še lepše in drugače povedati, nego v premetlih političnih noticah. Tudi človek v lepo obliko lažje skrje svojo laž, ki bi morebiti gola ne smela med svet. Veliko pozornost je vzbudil v nemškem svetu — in tudi pri nas — nemški stotnik Rudolf Bartsch, ki je postal s svojimi deli zadnje čase slavljen slovenski pisatelj. V svojih romanih in povestih rad popisuje življenje na naši narodni meji, se-

življenja naših Pohorcev. Ta mož je Artur Achleitner, ki je izdal roman »Planinski kralj«. (Der Waldkönig, Berlin, Otto Janke). V tem romanu popisuje Achleitner naše slovenske Pohorje, kras tamošnjih logov in prebivalce teh pokrajin, naše vrle Pohorce, z divno poštenostjo in srčnim zanimanjem ter podaja ravno nasprotno, resnično sliko onih razmer, ki smo jih drugače vajeni čitati iz sovražnih domačih virov.

Achleitnerov prijazen in prosto - pošten spis je našel ravno pri Severonemcih živo pozornost; vzhodnoprusko in posebno berlinsko časopisje nas pozna in uvaža sedaj mnogo objektivneje in pravičneje, nego naši bližnji Nemci, katerim seveda je za zavist ne dopuščata, da bi bili nepristranski. To priznanje, ta prekrat, je pa edina zasluga Achleitnerova, to zanimanje in to nazorje je vtisnilo njegovo spretno opero. — V vseh ocenah se podajajo nam prijazni in častni nazori; tam v severni Evropi ne sumi nihče o dobrih lastnostih Slovencev, ker te dokazuje in povdarja Achleitner — oni Achleitner, kateri je tudi kot prvi proslavil avstrijski gorati svet in vzbudil vrlo zanimanje za zdravo turistiko; to je oni Achleitner, ki je napisal v enem četrstoletnju nad 100 večjih, po vsem svetu znanih in priljubljenih povestnih knjig. Kar on piše, velja njegovim nebrojnim čitateljem kot čista resnica, posebno pa se oziira Achleitner na krajevne krasote in kulturno-zgodovinske posebnosti goratih pokrajin.

Achleitner ni napisal svojega »Planinskega kralja« to trdo korenino našega Pohorja, zato da bi pokazal Nemcem: češ zbirajte denar, pojdite, pogledite in kupite si te lepe kraje. Tak namen ima Bartsch in baje Rosegger. Achleit-

ner je popisal naše Pohorje in njegove prebivalce, ker se mu je ta zemlja priljubila in ker ljubi naše pošteno ljudstvo obkol je; ako bo kateri njegovih čitateljev obiskal naše kraje, ne bo prišel tja z nemško nacionalnimi nameni, ampak da si ogleda naš narod, ki ohrani svojo pristno naravo, dokler ostane slovenski.

Če bodo torej tudi Nemci »iz države« prihajali k nam Slovincem in če si bodo ogledali naše kraje, naše šege, naš napredek, našo narodno posebnost, bodo gotovo razvideli, da govori Achleitner resnico, in ne naš domači židovski list »Neue Freie Presse«, ki odkrito odsvetuje to knjigo kupiti in čitati; seveda se bo Nemcem marsikateri turist in s tem tudi grož izgubil!

Izgovorimo torej naše mnenje očitno; mi ne mramo onih razgrajajočih Nemcev, kateri nimajo za nas ne pravičnega čuta in ne srca. ki sploh niso Nemci; mi se pa veselimo onih pristnih, poštenih Nemcev, kateri nas posetijo kot prijazni, mirni in opazujoči potovalci!

Naša narodna dolžnost je pa, da vemo tudi sami, kako drugi o nas pišejo, in pred vsem moramo poznati Achleitnerovega »Planinskega kralja«, kajti to zahteva tudi hvaležnost. In hvaležnosti se moramo ravno mi privaditi nasproti našim redkim bližnjim kakor daljnim prijateljem, kajti ravno v tem oziru smo že neizmerno škodovali našemu ugledu in našemu napredku, da nismo znali razločevati med prijateljem in sovražnikom. Toda naši sosedje so nas storili nezaupne. Achleitner je izjema. Zato nas veseli njegova knjiga.

V. G.

Pavel I. car ruski.

Poljsko-francoski zgodovinar K. Walszewski je izdal v Parizu veliko zgodovinsko študijo o nesrečnem sinu carice Katarine carju Pavlu I., ki je vladal od leta 1754—1801. V svojem delu na temelju najnovejših, doslej neznanih virov opisuje življenje, vladanje in tragično smrt tega ruskega cara.

Avtor prikazuje jasno sliko tega carja, ki ga je vse sovražilo, a se ga tudi vse balo.

Car Pavel I.

Je bil majhne postave, nerodnega obnašanja, imel je potlačen nos, velika usta, ohlapne ustnice, plešasto glavo, z okroglo in debelo lobanjo; ali za svojo zunanost ni sam odgovoren; nek sodobni zgodovinar pravi: svojega obraza si ni napravil sam, in mož, ki velja za njegovega očeta tudi ni tega kriv. V času, ko je vladovala njegova mati se je carevič pripravljala na svoje bodoče vladanje, čital je francoske filozofe in reformatorje: Montesquieu, Beccario, Rousseau; pri študiranju teh del je prišel do čudnega prepričanja, da je že na podlagi svojega rojstva in svoje bodoče naloge človek, ki mu ni enakovrstnega na svetu; poznal je dobro zgodovino vseh pregnanih in umorjenih ruskih carjev, zato pa je trdil, da se je iz zgodovine naučil toliko, da se njemu, ko postane car ne zgodi nič enakega, ker takrat v ruski državi ne bo človeka, ki bi se upal nastopiti proti njemu. Kljub temu pa, da se je delal takega junaka, je bil velik strahopetec.

Ko se mu je pri dvornem banketu v Florencu naenkrat zazdelo, da ima vino čuden okus, je hitro utaknil v usta prst, da je izbiljal vse izpitno vino. V Gatšinu in Pavlovsku je obdal svoje grade z mnogokratnimi stražarji, ki so morale prijeti vsakogar, kdor se je približal gradu. Raz stolp svojega gradu je vedno opazoval okolico, na njegov ukaz so morali vojaki skoro vsak večer preiskati hiše po mestu, da bi izsledili kakega sumljivca. Bil je velik nasprotnik vseh reform, ki jih je uvajala v deželo velika carica Katarina. Na njegovih posestvih ni smel brez obične kazni nikdo na ulico z okroglim klobukom, visokim zavrtnikom, ali pa dolgo suknjo. Imel je svoje muhe, ki so njegove služabnike večkrat stale smrt. Tako je nekdo po zimi ukazal, da mora biti v njegovi sobi toplo štirinastih stopinj, da mora ostati peč popolnoma mrzla. Moglo bi se misliti, da je car znorel, ali to ni res, bil je skrajno samovoljen, hotel je le, da ga vse uboga, da se ga vse boji; njegovo načelo je bilo: Svoj pasji narod moram vladati zbičem v roki.

Smrt carice Katarine.

Veliki knez Pavel je komaj pričakoval smrti carice Katarine. Sovražil jo je že zaradi tega, ker je uvajala v državo moderne reforme po francoskem vzoru. Slednjič je dobil Pavel težko pričakovano poročilo; carica Katarina je umrla. Odhitel je iz svojega gradu Pavlovsk da zatisnevoji materi oči. Kakor hitro je telesni zdravnik Rogerson izjavil in proglasil caričino smrt, posadil si je veliki knez Pavel svoj veliki klobuk na glavo, obrnil se proti navzočim v vojaški pozituri in zaklical:

»Jaz sem vaš car!«

Katarina je ležala še na mrtvaškem odru, a Pavel je začel že razveljavljati njene reforme; iz svojega spoštovanja do pruskega kralja Friderika Velikega, ki g je carica Katarina sovražila, je pustil preslikati vse vojaške stražnice s pruskimi barvami; v Peterburg je poklical velikansko množino vojaštva, da je bilo mesto podobno velikemu vojaškemu taborišču. Po vsem mestu je razposlal straže, ki so imeli nalogo metati ljudem raz glave male klobuke, ki so rezali dolge suknje in jih tepali. Carski ukaz predpisuje zopet nošnjo trokrajnega klobuka, dokolske hlače in nizke čevlje s zaponkami. O državnih zadevah se ni pogovarjal z nikomur; bil je prepričan, da je nezmotljiv, da je navdahnjen od Boga. Nekega dne sreča na cesti vojaškega duhovnika, ki je bil izredno velik; stopi k njemu in ga vpraša kako mu je ime; duhovnik odgovori: »Pavel«. To je carju tako imponiralo, da je imenoval neznanega duhovnika vojaškim škofom in mu dovolil vsak trenotek, po dnevi ali po noči stopiti v carsko palačo brez vsake prijave.

(Konec prih.)

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 22. marca. Današnja seja poslanske zbornice je bila skrajno dolgočasna. Navzočih je bilo jako malo poslancev, nekaj jih je ostalo še v Trstu, drugi so pa odšli že domov radi obeh praznikov. Zbornica je končala z govori obeh glavnih govornikov prvo čitanje bramborne reforme. Potem so prišla na vrsto poročila posameznih odsekov in mnogoštevilna glasovanja, ki so se vršila v splošni zmešnjavi. Po zbornici se je sprehajalo kakih osemdeset poslancev, predsednik pa je dajal poročila na glasovanje, tako so bila odklonjena poročila, ki so jih odseki priporočali in obratno. — Koncem seje je predsednik predlagal za prihodnjo sejo, ki se vrši v torek s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o pristojbinah za tobake licence; 2. mezdn vprašanje rudarjev; 3. zavarovanje za nezgode pri rudarjih; 4. prvo čitanje predloge o vodnih cestah; 5. davčne olajšave pri obrtnih in gospodarskih zdrugeth.

ITALIJANSKA PRAVNA FAKULTETA.

Dunaj, 22. marca. V imenu italijanskega kluba je danes konferiral poslanec Conci z ministrskim predsednikom in naučnim ministrom glede italijanske pravne fakultete. Ministrski predsednik Stürgkh je izjavil, da bo prihodnji teden začel s strankami konferirati o tem vprašanju, ker želi sam, da se že končno reši ta zadeva.

KHUEEN PRI CESARJU.

Dunaj, 22. marca. V nedeljo ali prve dni prihodnjega tedna pride na Dunaj grof Khuen, ki ga sprejme cesar v avdienci. Trdi se, da bo cesar poveril Khuenu zopetno sestavo kabineta, ki ga pa Khuen sestavi iz sedanjega s par osebnimi izpremembami.

MOBILIZACIJA FRANCOSEKE MORNARICE.

Pariz, 23. marca. Govori se da namerava francoska vlada mobilizirati svojo sredozemsko mornarico z ozirom na kritični položaj v Maroku glede španskih zahtev. Za sedaj so poklicani pod orožje oni oficirji in moštvo, ki je bilo na dopustu.

MINE V DARDANELAH.

Carigrad, 23. marca. Turška bojna mornarica, ki je vsidrana v Dardanelah potaplja z največjo naglico podmorske mine.

Perim, 22. marca. Severno od Perima je neka italijanska topničarka obstreljevala obrežje, a ni napravila nikake škode.

POT NEMŠKEGA CESARJA.

Berlin, 22. marca. Danes ob pol 7. uri zvečer se je odpeljal nemški cesar iz Berlina proti Dunaju.

RAZNO.

* Kitajska republikanska himna. Ko so Kitajci obračunali s cesarsko dinastijo, vrgli so med staro šaro tudi dosedanjo himno in uveli novo, ki se glasi v dobesednem prevodu: »Oj svoboda, ti največja dobrota neba! Zedinjena z mirom, vstvarjaš na zemlji deset in deset tisoč novih čudežev; resna si kakor duh, močna kakor junak — bog, ki se dviga do nebes, oblaki so ti voz, a vetrovi ladja! Pridi in vladaj nad zemljo. V našo temno ječo suženjstva pošlji svetel solnčni žarek; Oj bela Evropa, ti si ljubljena neba! V izobilju imaš kruha in vina, a jaz ljubim svobodo, kakor mož ljubi svojo ženo. V dnevu mojih misli, v noči mojih sanj, vidim budo svoje domovine, a ne morem, doseči svobode! Ah, moji bratje so pogazeni! Vetrovi so blagi in ugodni, prva zarja vstaja, cvetje duhti... in vsi ljudje postanejo kralji!«

* Pozabljen testament. V starini v Parizu je kupil pred kratkim neki prijatelj knjig za par centimov numismatični katalog. Ko ga je doma pregledal, našel je v njem zavitek z napisom: »To je moj testament.« Odprl je kuverto in našel v njej res oporoko umrlega slavnega risarja znanka in kolikov Roty-ja. Spoznali so, da je testament pristen in da je Rothy v svoji pozabljivosti vtaknil ga v staro knjigo. Med drugim je določil, da se na njegovem grobu ne sme imeti govorov. Kot za kazen za njegovo pozabljivost je pri njegovem pokopu govorilo na grobu osem govornikov, ki so ga slavili do nebes. Seveda, ker niso vedeli za testament.

* Socialni demokrat in cesarska suknja. Glasoviti, svetovnoznani kirurg dr. Czerny, profesor na heidelberškem vseučilišču, je dobil te dni odlok, da je odpuščen iz sanitetnega kora nemške armade. In zakaj? Zato, ker pri zadnjih nemških volitvah ni hotel agitirati med svojimi kolegi za centrumške kandidate, temveč se odločno zavzemal za socialnodemokratske kandidate. Prof. Czerny, ki je bil nedavno radi svojih zaslug na kirurški polju imenovan tajnim cesarskim svetnikom, se ni vznemirjal prav nič radi te »kazni« to pa tembolj, ker so sklenili tudi njegovi tovariši na vseučilišču, da odlože prostovoljno svoje šarže v sanitetnem koku. Klerikalizem in znanost, to pač ne gre skupaj, pa naj nosi ta znanost tudi cesarsko suknjo!

* Samomor zaradi davka. V Stanislavu se je ustrelil ravnatelj ondote hranilnice, ker mu je davčna oblast naložila 40.000 K kazni, češ da ni napovedal vseh ogromnih dohodkov.

* Zdravnik se sam operiral. V San Francisku v Ameriki se je zdravnik dr. Bertram

Alden sam operiral na slepiču. Bil bi operacijo izvršil do konca, da ga niso prekinili prijatelji-zdravniki in dokončal nevarno delo. Dr. Alden pravi, da je hotel s to operacijo samo dokazati, da anestezija mogoče ne omami živcev in da se izurjen in hladnokrven zdravnik lahko sam operira.

* Torpedo na suhem. Neki Italijan je izumil torepedo, ki deluje na suhem in sicer pri obleganju trdnjav.

* Ne dajate otrokom opojnih pijač! Dunajski ljudskoškolski ravnatelj dr. Bayer je pri 591 otrocih, dečkih in deklicah, dognal nastopno: od učencev, ki niso nikoli pili opojnih pijač, jih je imelo dober red 41.8%, zadosten 49.2%, nezadosten 9%; od onih, ki so le slučajno pili: dobro 34.1%, zadosten 56.6%, nezadosten 9.5%; oni, ki so pili po enkrat na dan pivo ali vino: dobro 27.8%, zadosten 58.4%, nezadosten 9.5%; oni, ki so pili po dvakrat na dan pivo ali vino: dobro 29.9%, zadosten 37.7%, nezadosten 13.8%; oni, ki so pili po trikrat na dan pivo ali vino: dobro —, zadosten 33.3%, nezadosten 66.6%. — Številke govore več kot vsaka nadaljna beseda!

* Telesni znaki morilcev. Dva francoska učenjaka sta preiskavala telesa morilcev in dognala, da so francoski morilci večinoma veliki in krepki mišci. Od 200 preskovanjih morilcev jih je bilo 105 velikih t. i. visokih nad 1.675 m, 49 jih je bilo srednje postave in le 46 majhnih. Širokoplečih je bilo 87, ki jih je imelo normalno širokost, 52 za manjšo. Vsi morilci torej niso tako absolutno širokopleči, kot se zadržuje v raznih roparskih povestih. Roke in prste so imeli preiskani morilci čisto navadne, nič posebnije kot nemorilci, glavo je pa imelo od 200 preiskancev 86 prav dolgo, 83 prav široko.

* Otok prodan na javni dražbi. V bližini tulouske luke na Francoskem leži otok Porquerolles. Ta otok je bil doslej državna last, te dni ga je pa na javni dražbi kupil pariški bogataš Fournier za 1.100.000 frankov. Med kupci so bili tudi inozemci, ki bi si bili po posredovanju radi prisvojili otok, ki je baje stratežne važnosti.

* Pekleni stroj je dobila kot portno pošiljatev newyorška igralka Taylor. Ko je zaboj odprla, se je stroj užgal in igralka je bila raztrgana na drobne kosce. Zaprl so njenega ljubimca in njegovo prijateljico, ki je tudi igralka.

* Pet noči spala pri mrtvem možu. V Ženovi je spala neka žena pet noči pri svojem v 82. letu umrlem možu. Ljudem je pravila, da mož spi, ko so jo spraševali, zakaj ga ni nič na spregled. Ko so moža dobili, je bil že na pol gnjil. Blazno ženo so oddali v blaznico.

* Srečna vas. V Šleziji je svoji rojstni vasi zapustil neki Franc Vejrček šest milijonov kron, ki si jih je pridobil v Ameriki z raznimi posrečenimi špekulacijami. Zapuščina je določena za dobrodelne namene in za ustanovitev lokalne železnice v tisti kraj.

* Samomor milionarke. Veliko pozornost je vzbudil samomor v prvih njujorških krogih milionarjeve soproge Beeckmann-Lorillard. Vzrok samomora je neznan. V soboto se je gospa Beeckmann-Lorillard v nekem hotelu dobila s svojim soprogom, ki se je bil ravnokar vrnil z nekega svetovnega potovanja, ko se je gospod Beeckmann vrnil s četrturnega izprehoda, je našel svojo soprogo v kopalnici obeseno. Obesila se je na plinovi cevi. Gospa Beeckmann-Lorillard je leta 1903, kot 19letna mladenka poročila svojega moža, ki je bil tudi šele 21 let star. Storiila je to proti volji svojih staršev, ki so tej zvezi radi mladosti obeh nasprotovali.

* Strelj na dunajskem rotovžu. Odpuščeni sprevednik dunajske cestne železnice, Bauer, ki je pred kratkim dvakrat slepo streljal iz revolverja v rotovski posvetovalnici na Dunaju, da obrne pozornost nase, je bil pred okrajnim sodiščem oproščen, ker njegovo dejanje ni bilo nevarno ne občinskim svetovalcem, ne obiskovalcem galerije. Po mnenju sodnika je smatrali dejanje za policijski delikt.

* Kanal od Volge do Dona. Ruska vlada je posebni komisiji poverila študiranje vodne zveze med Volgo in Donom, od Caricina v Kalac. Stroški so proračunjeni na 60 milijonov rubljev.

* Roparski umor na kolodvoru. Iz Amiensa poročajo: V noči od torika na sredo so vdrl roparji v kolodvor v Marcelcaire kjer so s sekuro ubil signalnega čuvaja ter nato oropali urad postajnega načelnika.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisanim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dobro ohranjeno pisalno mizo z nastavkom in predalom, kupi Peter Strel v Mokro-nogu. 238—3

Mladó dekle želi službe blagajničarke ali kaj sličnega v kaki prodajalni ali pisarni. Prijazne ponudbe pod »Marljiva« na »Prvo anončno pisarno«.

Dve svetli sobi z opravo se odda s 1. aprilom v vili: Strelška ulica 32. (30 K mesečno.)

Poslano.

Ker se je zopet pojavila govorica, da je najina tovarna oljnatih barv, lakov, firnežev itd. Zanknova filijalka, sva primorna to lažnjivo obrekovanje in škodoželjnost objaviti s tem, da bodeva proti vsakemu razširjavalcu teh govoric brezobzirno sodnijsko postopala. Cenjeni naši odjemalci pa naj si bodo v svesti, da podpirajo vedno narodno podjetje.

Priporočava se nadaljni naklonjenosti

PREMRL & JANČAR,

tovarna oljnatih barv, lakov firnežev itd. Dunajska cesta št. 20.

Modni salon

Pepina Ozmec

priporoča svojo bogato zalogo

damskih in deklških modelov, športnih klobukov i. t. d. — Žalni klobuki vedno v zalogi.

Vsa popravila se izvršujejo točno in ceno.

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani 249

Sodna ulica šte. 5

najnovejše mode, solidno delo, zmerne nizke cene, znano pohvalna postrežba.

šja so bleščala le njih svetle oči in bili so, kakor popadljive mačke za pečjo: prihruljeni in stisnjeni k sebi, tako, da se je odbijala od vzdaja le ena sama celotna silhueta.

Med tem je poklical Hardy Thibanda in mu dejal:

— Mojster, vaš obed je bil izboren. Slediti mu mora pošena čumnata, kajti moj namen je, ostati vaš gost, dokler ne pride drugače.

Thiband ni mrknul.

— Vaša visokost me časti. Vendar si dovoljem skromno vprašanje, kaj naj pomeni beseda: dokler ne drugače?

— To se pravi, do takrat, dokler se ne prikopljem do rejene mošnje, je dejal malomarno Passavant.

Thibanjeva fiziognomija se je razvlekla v žalostno podobo.

— Šmenta, kaj vam je? se je začudil Passavant.

— Plakam, dobri gospod. Če ostanete pri meni le do naznačenega časa, sem prepričan, da sem sam lahko na razpolago le nekaj dni. In hudo mi bo za tako uglednim gospodom, ki vzbuja tako zanimanje in se mu rejena mošnja smeji že naproti. Resnično sem žalosten...

— Ha, ha, se je zasmejal, dobro znate, ljubi mojster. No potolažite se, ker obljubljam vam, da ostanem vaš zvest gost tudi potem, ko dosežem svoj cilj; kajti predobro znam ceniti vaš kuhinjski talent.

Poingru je priplaval nabita mošnja pred očmi in na mah si je otrl debele solze raz šk-

— Mojster Thiband, dam vam deset minut časa. Ako v enajstih minutah ne bo vse na mizi, kakor se spodobi, zapalim vam kobilbo z vsem kar imate in položim na grmado vas in vas spečem, da boste na las podobi svoji patroni nad vratni!

Thiband je preplašen odstopil. Hardyjeva grožnja je bila tako prepričevalna, da ga je obšla kurja polt.

— Rogačeve kocike, je mrmral in hitel v kuhinjo. Kak divjak je to! Uf; z očmi bi me skoro nabodel, strup pasji.

V tem hipu je vstopil nov možak v gostilno, pristopil k skupini v sredi sobe, naklonil se in vprašal:

— Ali ni gospod tukaj plemič Passavant?

— Bois Redon! je zarenčil Ocquetonville.

— Kraljičin pes! je dostavil Courteuse.

Bois Redon je premeril četvorico z zaničevalnim pogledom in se še enkrat priklonil pred Hardyjem, ki je dejal:

— Passavant sem, da. Ali ste me tudi hoteli pozvati na kosilo?

— Ne gospod. Prihajam le po naročilu dame, ki ste jo samo srečali v gozdu...

Passavant se je zdrznil. Utis tajne lepote ženske v nosilnici je živel še živo v njem in ga navdal, kakor zjutraj, z nerazumljivo neprijetnostjo.

— Oho! je vzkliknil De Scas. O tem nam vojvoda ni črnil besedice.

— Plemič, je dejal Bois Redon, ne da bi se oziral na četvorico. Naročeno mi je pozvati

Hiša Saint-Pol.

58

Kavarna Leon
Celo noč odprto
Celo noč odprto

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke itd. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporočam.

Štefan Strmoli, Ljubljana
Pod Trančo 1 (zraven čevlarskega mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

Viktoria Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Največja zaloga moških, damskih otroških in pristnih gorskih čevljev. Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporočam kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj optični zavod.

Daljnogled, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.
Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.
Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Priznано najboljšo slovensko pivo iz delniške pivovarne Laški trg

se toči v hotelu „ILIRIJA“.

Kavarna je vsako noč do jutra odprta.

Ivan Ravnihar

urar in trgovec z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Sv. Petra cesta 44

Za vsako pri meni kupljeno kakor tudi popravljeno uro jamčim 1 leto
Lastna delavnica za popravila in vsakršna v mojo stroko spadajoča nova dela.

Delikatesna trgovina M. RAVTAR

Jurčičev trg št. 3
priporočam cenjenemu občinstvu po najnižji ceni

velikonočne gnjati

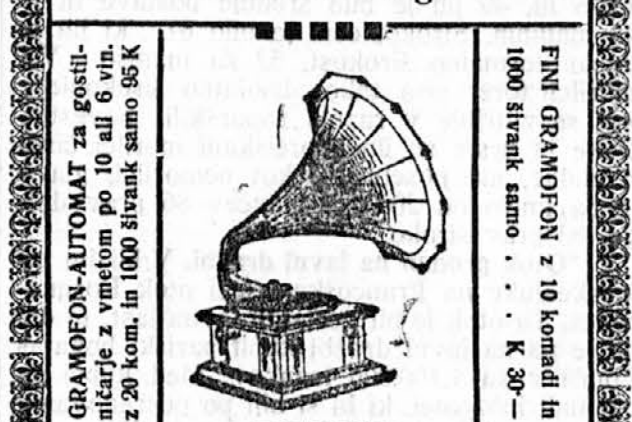
in sicer praške od K 260—290; graške pa od K 240—270, kakor tudi razna zajamčeno pristna namizna in desertna

domača in inozemska vina.

Vedno sveže delikatese, šampanjec itd.
Zajtrkovalnica. Pivnica.

Gramofoni - automati !!

□ □ tovarniška zaloga □ □

GRAMOFON-AUTOMAT za gostilničarje z vmetom po 10 ali 6 vln. z 20 kom. in 1000 šivank samo 95 K

FINI GRAMOFON z 10 komadi in 1000 šivank samo . . . K 30—

Za vsak gramofon pismeno jamstvo.

Gramofon-Atelier

A. Rasberger

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanične godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, oglejte si mojo zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Konfekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.
Ceniki zastonj in franko.

Kavarna „CENTRAL“.

Vsak dan vsa noč

KONCERT

Vstop prost. dunajskega elitnega damskega orkestra.

135 Z velespoštovanjem Štefan Miholič, kavarnar.

MIHAEL KASTNER, Ljubljana

Kongresni trg št. 10

dobavlja najcenejše: špecerijsko blago; jedilno in živinsko sol; petrolej (tudi v originalnih pločevinastih posodah); obdačen in neobdačen bencin za motorje in avtomobile; gasolin, cigroin za razseljavo; gorilno olje za Diesel-motorje; vseh vrst strojno olje; parafin itd. itd.

Vse mineralne vode in studenčne produkte vedno sveže v zalogi.

Senzacionalna prodaja za velikonočne praznike!

Obleke za gospode . . . od 8 K naprej	Klobuki in čepice za gospode in dečke . . . od 1 K naprej
Obleke za dečke . . . 6 K	Dežni plašči za gosp. in dame . . . 10 K
Obleke za otroke . . . 2 K	Kostumi ali dolgi raglani za dame . . . 10 K
Površniki in raglani za gospode . . . 12 K	Krila ali bluze iz blaga za dame . . . 3 K
Površniki ali modre bodsjopice za dečke . . . 6 K	

Velika izbira pariških in berlinskih modelov.

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Del. glavica: K 8,000.000. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

— 230 —

vas, da se jutri ob deseti uri sigurno zglasite veste kje! Jaz sam imam čas, sprejeti vas in vas voditi. Kak odgovor mi izročate?

Passavant je odgovoril s trdnim glasom, kakor brez pomisleka:

— Pridem, gospod!

— Ne, ne pojdem, se je odločil. Hiša Saint Pol... hidelonskis tolp... zahvalim! Ne grem. Vojvoda Burgundski je upoštevanja vredna oseba, tako so mi pravili. Dama prebiva v Hiši Saint Pol in mora biti tudi vplivna. Čudno pa je, da mi je zagomazelo po hrbtišču, ko sta uprla v me svoje oči in me je zazeblo kakor pred sluzasto plazivko... Ne, ne proč od Hiše Saint Pol, proč od hidelonskega stopa!

Spreletelo ga je. Že je hotel še enkrat govoriti, ali Bois Redon se je bil že naklonil in izginil med vratmi.

Ko je stopal skozi izbo, v kateri je sedel slikar Kart, mu je Redon pomignil.

Guignonneur mu je prikimal in srknil iz posode požirek servazije.

Bois Redon pa je stopil na cesto.

XXVII.

Jacques Grignonneur.

Obed s katerim je postregel Thiband Passavant s četvorico je bil naravnost pojedina. Ko so pri vinu prišli vsi v dobro voljo je začel Passavant:

— Gospoda, gospodarja iščem, da mu ponudim v službo svoj meč, ki se je začel že zelo dolgočasiti radi brezdelice. Veliko ste mi napovedali o vojvodi Burgundskem in zdi se

mi, da bi bil on tudi zame pripraven gospod. Zagotavljam vas, da povprašam sam v njegovi palači o tem. Sedaj pa ne govorim več in rajši pijmo!

— Tako je, je potrdil Scas, ki je imel navado in veliko veselje nad tem, če je mogel koga upijaniti. Pijmo! Le še to vam moramo povedati, da vas naš gospodar že pričakuje.

— In kdaj?

— Jutri zvečer!

— In kje?

— V hiši Saint Pol.

V hiši Saint-Pol! Povsod le Hiša Saint-Pol! Kaj naj to pomeni? Hardy se je zamračil; zopet se mu je skrčila koža v kurjo polt. Ali le za hip; kajti takoj bi odpodil nekaj nezarec, stresel se, kakor bi odpodil nekaj neljubega in vzkliknil:

— Gospoda, na zdravje in nasvidenje v Hiši Saint-Pol. Tam se zopet najdemo!

— Da, da! so hiteli ponavljati vsi štirje. Na svidenje v Hiši Saint-Pol.

Ocquetonville in tovariši so spravili, kar jim je bilo naročeno. Vzdignili so se, prisegli si s Hardyjem večno tovarštvo in nato odšli. Ko so koračili skozi glavno izbo, je Ocquetonville sumljivo pomignil v kotu sedeči trojici, enako kakor preje Bois Redon Grignonneur. In Brusaille je pomežiknil z očmi češ: bodite mirni; mi smo na mestu!

Ogleduška trojica se je pomaknila v temni kot, odkoder je imel lep razgled po izbi in v sosedno sobo. Bilo je okoli štirih popoldne in mrak se je že jel tega poznega november, dne gostiti v krčmi. Iz njihovega mračnega zati-

— 231 —

Ker se pride dandanes pri hudi konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj kupiti ali prodati, ali ki iščejo službe, da naj inserirajo v izbornem in zelo razširjenem slovenskem ne-
odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po najnižjih cenah „Prva anončna pisarna“ v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 8, katera daje radevolje tudi vse za to potrebne informacije.